

Verksamhetsplan

2026

Svenskt
Vatten

*”Att vara medlemmarnas öra och språkrör
förutsätter en ständigt pågående dialog
med styrelse och medlemsgrupper i form av
kommittéer och nätverk.”*

Inledning

Svenskt Vatten har inför 2026 uppdaterat sin långsiktiga strategi. År 2026 utgör därmed startpunkten för att omsätta strategin i handling och positionsförflyttning. Medlemmarnas behov och förutsättningar utgör ledstjärnan för vårt arbete med att stödja Sveriges VA-organisationer och dess förmåga att leverera långsiktigt hållbara vattentjänster.

Det vi gör idag har en direkt koppling till var vi befinner oss i framtiden, varför vi har en stark tro på att strategin i första hand blir levande i våra handlingar och beteenden. Kraften i de små besluten och med blicken mot horisonten.

Den nya strategin har en övergripande målsättning som sätter våra medlemmar och deras behov i första rummet. Svenskt Vattens grundläggande existens.

Vi har identifierat fem strategiska insatsområden som tillsammans utgör våra främsta framgångsfaktorer för kansliets långsiktiga arbete. Det är inom dessa insatsområden som vi prioriterar vår förändringskraft och vårt utvecklingsarbete. Den årliga verksamhetsplaneringen görs utifrån dessa insatsområden och vilka steg vi avser ta kommande verksamhetsår. Det är sällan fråga om radikala omläggningar mellan åren, snarare att målmedvetet

slipa på existerande framgångsfaktorer och vara mottaglig för nya arbetsformer.

Att förstå våra medlemmars behov är grundläggande för vårt arbete. En levande och kontinuerlig medlemskontakt är avgörande för vår förmåga att stödja, utmana och föra deras talan. Svenskt Vattens policyarbete, råd och kunskapsförmedling kommer även fortsättningsvis baseras på fakta, transparens och medlemmarnas behov.

Att vara medlemmarnas öra och språkrör förutsätter en ständigt pågående dialog med styrelse, medlemsgrupper i form av kommittéer och nätverk.

Vi är väl medvetna om att det dagliga och praktiska arbetet sker på en snabbväxande spelplan i en utmanande omvärld. Att verkligheten ändras, ibland snabbt, ställer krav på förmåga att anpassa planer och prioriteringar utifrån uppkomna behov.

Beredskapsförmåga

Klimatförändringar

Gammal
infrastruktur

EU-lagstiftning

Vår närvärld

Sveriges VA-organisationer står inför den största strukturomvandlingen på flera decennier. Vi kan urskilja fyra bakomliggande drivkrafter som tillsammans skapar ett starkt förändringstryck på branschen. Varje enskild faktor är stark nog, nu ska dessa fyra faktorer hanteras under samma tidsera och ställer därmed höga krav på branschens förmåga till omställning och utveckling.

Sammantaget kommer det att krävas omfattande finansiella resurser, men även förmåga till innovation och kompetensförsörjning. Att ta höjd och bygga rätt, har blivit allt viktigare. En ny investeringsrapport planeras för 2026 för att belysa branschens långsiktiga investeringsbehov.

Nya krav, kräver ofta medarbetare med nya kompetenser. I den kompetensanalys som genomfördes 2024 anger Svenskt Vattens medlemmar att man behöver bli 19 procent fler anställda under den närmsta treårsperioden

för att klara sitt uppdrag. Alla yrkeskategorier behöver växa och särskilt VA-projektör, VA-strateg/utredare samt inom inköp/upphandling och IT/säkerhet.

Det finns också glädjeämnen och goda förutsättningar att ta fasta på. Medlemmarna är vana vid att dela med sig av både goda exempel och misstag att undvika. VA-branschen har under de senaste åren växt trendmässigt avseende omsättning, medarbetare och verksamhetsbehov. Det är en trend som bedöms fortsätta även 2026 och framåt. Branschens medarbetare

uttrycker oftast att de trivs och det finns ett större politiskt intresse för vattenfrågorna nationellt och i EU.

Sveriges EU-kommissionär, Jessika Roswall, har inte bara ansvar för miljö och cirkulär ekonomi utan också för vattenresiliens. Det är ett positivt tecken i tiden och en öppning att lyfta vattenfrågornas betydelse både nationellt och i EU. För att lyckas behövs en kompetent, pålitlig och trovärdig röst som både kan lyssna inåt mot branschen och förklara branschens behov för omvärlden. Den rösten vill Svenskt Vatten fortsätta att vara.

Vår omvärld

I arbetet med att ta fram en ny verksamhetsstrategi ingick att göra en omvärldsutblick som kartlade medlemmarnas utmaningar och framtidsfrågor. I den identifierades förutom generella trender ett antal centrala VA-frågor fram till 2035 som alla VA-organisationer i någon grad måste hantera utifrån sina förutsättningar. Hur mycket varje VA-organisation måste göra för att möta en generell utmaning är beroende av tid, rum och lokala förutsättningar.

De åtta övergripande, mer generella, trenderna är:

- Klimatförändringarnas konsekvenser alltmer synliga
- Osäker globalisering, ökade hållbarhetskrav och en förändrad världsordning med alltmer fokus på EU
- Digitalisering leder till digital transformation och kombineras med AI
- Fokus på beredskap
- Ökad komplexitet i beslutsfattandet
- Tuffare ekonomiska tider
- Ökade krav och otålighet från medborgare och företag
- En än mer utmanande kompetensförsörjning väntar

Vid tröskeln till 2026 är bedömningen att dessa trender inte avtagit i styrka utan fortfarande är relevanta för att exemplifiera förändringstrycket på branschen.

Den nationella och lokala politiken kommer under 2026 att präglas av valåret. Samtidigt går EU-kommissionen in i sitt andra år i mandatperioden, där vi finner flera relevanta initiativ som är viktiga

att följa och påverka. EU-kommissionen, genom den svenska kommissionären Jessika Roswall, lade i juni 2025 fram en strategi för vattenresiliens som ska staka ut det politiska mandatet för EU-kommissionen för att komma till rätta med EU:s utmaningar rörande vatten. Mer konkret handlar det om ett mål om minst 10 procent ökad vatteneffektivitet i alla sektorer samt minskat läckage från ledningsnäten. Fokus verkar ligga på vattenkvantitet och det saknas i dagsläget kraftfulla målsättningar och åtgärder gällande vattenkvalité. Det blir fortsatt viktigt att följa och påverka utvecklingen av konkreta styrmedel.

PFAS fortsätter att vara en vattendelare inom EU. PFAS-användande industrier mobiliserar alla tillgängliga medel för att förhindra, förhåla och motverka ett förbud mot användning av PFAS inom EU. Svenskt Vatten har tillsammans med EU-parlamentariker Heléne Fritzon och EurEau arrangerat ett PFAS-seminarium i parlamentet hösten 2025, med ett planerat uppföljningsseminarium i början av 2026. Ett brett begränsningsförbud är av största vikt inte bara för vattensektorn, utan för hela livsmedelskedjan. Kommande PFAS-regleringar är även intimt sammanlänkade med den för branschen så viktiga principen om att förorenaren ska betala för de samhällskostnader och eventuella renings- och saneringsbehov som uppstår.

Kommissionären Roswall planerar också att presentera en rättsakt för cirkulär ekonomi under slutet av 2026 och under hösten 2025 pågår samråd där Svenskt Vatten och andra intressenter bidrar med input. Svenskt Vattens medlemmar är redan en naturlig del av den cirkulära ekonomin och har goda förutsättningar att accelerera sitt bidrag genom exempelvis ökad slamanvändning, biogasproduktion och industriell symbios i ett brett perspektiv.

Långsiktig inriktning

Svenskt Vattens styrelse fattade i december 2024 beslut om en ny verksamhetsstrategi för åren 2026–2032. Den nya strategin är en förlängning av den tidigare och sätter medlemmen i centrum. Vår övergripande målbild syftar till att stötta medlemmarna i deras kärnuppdrag att kunna leverera hållbara vattentjänster till sina kunder på ett hållbart sätt och i linje med samhällets krav.

Svenskt Vatten består av styrelsen och kansliets resurser men också av medlemmar som bidrar i kommittéer och nätverk med kunnande och tid. Svenskt Vatten har också företagspartners som är viktiga för branschens utveckling och leverans till branschens kunder, ägare och omgivande samhälle.

Målbild 2032

För att kunna åstadkomma en förflyttning i linje med målbilden har fem strategiska insatsområden tagits fram i bred process med styrelse, medlemmar och kansliet.

Enkelt uttryckt handlar de fyra första om kansliets externa effektivitet och vår förmåga att stärka medlemmarnas förutsättningar på olika sätt, medan det femte området handlar om kansliets interna effektivitet vad gäller god ekonomisk hushållning, medarbetarnas utveckling och välmående samt interna processer och stödsystem.

Våra fem strategiska insatsområden är:

1. Policy och påverkansarbete.
2. Forskning, innovation och utveckling.
3. Kunskapsförmedling.
4. Stärkt medlemskraft.
5. Intern förmåga.

Från verksamhetsstrategin: Målbild 2032

Svenskt Vatten ska verka för att Sveriges VA-organisationer år 2032 väsentligt förstärkt sin förmåga att:

- leverera hållbara, kostnadseffektiva och säkra vattentjänster
- vara en självklar och proaktiv aktör i samhällsplanering, civil beredskap och klimatanpassning
- vara en innovativ och attraktiv bransch

Sverige är beroende av vatten och de vattentjänster som VA-organisationerna tillhandahåller. Svenskt Vattens medlemmars uppdrag är att drifva, underhålla och utveckla hållbara vattentjänster nu och över tid. Medlemmarnas förmåga är avgörande för att möta kundernas och samhällets behov av

vattentjänster. Tillsammans utgör våra medlemmar en kritisk samhällsfunktion.

Svenskt Vattens yttersta uppgift som branschorganisation är att skapa bästa möjliga medlemsnytta. Vi ska verka för att utmana, utveckla, påverka och stödja våra medlemmar och deras förmågor samt förutsättningar att klara sitt uppdrag. Ett uppdrag som ställer krav på regelverkens utformning, ekonomisk styrka, personella resurser och starka VA-organisationer i sin helhet. Vi samverkar för att synliggöra vattnets och VA-frågornas betydelse för samhällets funktion i dag och i morgon. Genom att ge våra medlemmar bästa möjliga förutsättningar kan VA-branschen stå trygg även i en osäker omvärld.

Strategiskt insatsområde:

Policy och påverkansarbete

Från Verksamhetsstrategin – Policy och påverkansarbete

En kompetent, proaktiv och lösningsorienterad aktör som offentliga institutioner, medier och relevanta partners lyssnar på.

Svenskt Vatten har via medlemmar, europeiska samarbeten och forskning skaffat en stark position och en gedigen kunskapsbas. Vi bidrar med fakta, lösningar och underbyggda policyförslag till nationella politiska beslutsfattare och myndigheter. På så vis bidrar Svenskt Vatten till den offentliga debatten och politikutvecklingen i syfte att ständigt förbättra förutsättningar för våra medlemmar.

Vi har regelbundet kontakt med politiker och tjänstepersoner på olika nivåer, är en självklar remissinstans i våra frågor, initierar

debatter och lyfter frågor som är viktiga för våra medlemmar och landets invånare.

När det är relevant är vi också medlemmarnas röst i andra samhällsfrågor som angränsar till medlemmarnas grunduppdrag; att leverera hållbara vattentjänster.

Svenskt Vatten ska stärka branschens position i den offentliga debatten och säkerställa att vatteninfrastrukturen och hållbar vattenhantering prioriteras på den politiska agendan. Genom samordnad strategisk kommunikation och opinionsbildning upplyser vi

beslutsfattare och allmänhet för att främja investeringar i vatteninfrastrukturen, stärka klimatanpassningsarbetet, öka säkerheten och beredskapsförmågan.

Svenskt Vattens närvaro på EU-nivå är en fortsatt viktig prioritering, inte minst för att kunna verka för ett brett begränsningsförbud mot PFAS, ökad vattenresiliens, och cirkulär ekonomi.

Hur ska framdriften mätas:

- Intressentanalys
- Mediegenomslag

Inriktning och insatser 2026

Övergripande inriktning 2026

Svenskt Vatten kommer att genomföra ett antal aktiviteter inför riksdagsvalet under parollen ”Samhällen byggs av vatten” vilket ligger i linje med tidigare insatser under paraplyet Blå färdplan för Sverige. Det övergripande syftet är, som tidigare, att få till stånd en samlad svensk vattenpolitik. Vattenfrågorna hanteras inte idag samlat inom vare sig regeringen eller på myndighetsnivå och utan en gemensam målbild blir effekterna splittrade och svåra att följa upp.

Ett antal sakfrågor ligger redan på regeringens bord och dessa är bland andra Va-beredskapsutredningens olika förslag som handlar om att stärka förutsättningarna för VA samt frågan om ett undantag för ränteavdragsreglerna för VA-bolag med ägandet av infrastrukturen i bolagsform. Svenskt Vatten driver sedan augusti 2025 att regeringen bör tillsätta en finansieringsutredning för att skapa långsiktigt hållbara finansieringsförutsättningar för VA. Vi fortsätter att följa och påverka aktivt genomförandet av det reviderade avloppsdirektivet med såväl flera följdlagstiftningar som tas fram av EU-kommissionen samt Naturvårdsverkets förslag till svenskt genomförande presenteras i början av 2026. En fråga i direktivet som särskilt bör bevakas både nationellt som i EU är utökat producentansvar (EPR) för svårnedbrytbara och miljöfarliga substanser i läkemedel och kosmetika. Dricksvattendirektivets krav på material i kontakt med dricksvatten, med fokus på nationella övergångsregler, är ännu inte slutligt fastställda och vi fortsätter med att verka för ett klarläggande.

På EU-nivå arbetar Svenskt Vatten aktivt med att verka för att ett brett och ambitiöst begränsningsförbud mot PFAS blir verklighet, bland annat genom möten, seminarier och bilaterala kontakter med ansvarig kommissionär Jessica Roswall, berörda EU-parlamentariker och deras tjänstemän. Även arbetet med att få PFAS utfasat

från bekämpningsmedel, som i Danmark (via växtskyddsmedelsförordningen), bör intensifieras då dessa PFAS snabbt förs vidare till grund- och ytvatten vilket kommer att innebära stora framtida utmaningar för de svenska dricksvattenverken. Om inte tillförseln av PFAS till kretsloppen minskar radikalt kommer samhällets insatser för att skydda människors liv och hälsa från skadeverkningarna att fortsätta att öka. Från 1 januari 2026 träder det nya gränsvärdet för PFAS i dricksvatten i kraft, ett krav som driver kostnader för rening. Det går att se en tendens att krav på PFAS i avloppsvatten kan komma att bli verklighet och därmed ytterligare kostnader för VA-organisationerna. En olöst fråga är hur principen för förorenaren betalar ska tillämpas på ansvariga för PFAS-utsläpp. Utan en robust lösning för uppströms ansvarsutkrävande, kommer negativa effekter och kostnader för att komma till rätta med dem alltid att få hanteras av dem som utsätts för dem som till exempel VA-organisationerna.

Vi vill förstärka samarbetet med exempelvis vattenanvändande industrier och andra organisationer som med samskapande aktiviteter kan höja värdet på vatten hos beslutsfattare nationellt, regionalt och lokalt.

I det löpande arbetet ingår att kontakta riksdagsutskott och bygga relationer med ordförande och ledamöter och följa ledamöternas ståndpunkter i frågor som är av intresse för våra medlemmar. Vi bidrar med underlag till skriftliga frågor och interpellationer samt grundtexter till motioner. Vi håller regelbunden kontakt med departementens experter, handläggare, politiska staber med statssekreterare och ministrar där vi bidrar med underlag och råd. Vi deltar vid seminarier, föredrag, evenemang och liknande aktiviteter där nationella politiker som riksdagsledamöter och statsråd är medverkande för att bygga och vårda våra relationer. Vi för regelbundet dialog med de politiska beslutsfattarens tjänstemän och experter, både i Sverige som i EU.

Övergripande insatser för 2026

- Vi fokuserar påverkansarbetet mot regering och riksdag kring Va-beredskapsutredningens förslag, tillsättandet av en finansieringsutredning och genomförandet av avloppsdirektivet inklusive EPR. På EU-nivå fortsätter vi arbetet med att verka för ett brett begränsningsförbud mot PFAS-ämnena. När det gäller Dricksvattendirektivet fortsätter vi att bevaka EU:s regelverk om regler för vattenläckage från ledningsnätet samt om material i kontakt med dricksvatten.
- Vi lyfter vattenfrågorna inför och efter riksdagsvalet 2026. Exempel på aktiviteter som övervägs är lokala och regionala vattenseminarier med VA-organisationer, politiker och näringslivsföreträdare, kortare filmer för att få ut budskapen, seminarier med andra aktörer och politiska debatter på Vattenstämman och i Almedalen.
- Vi verkar för att få in någon eller några enkätfrågor om vatten i valkompasserna som bland annat används av tidningarna.
- Vi följer upp valresultatet och utvärderar noggrant vilka ytterligare aktiviteter som behöver göras under hösten för att följa upp politikernas utfästelser, samt ge stöd i till underlag för motionsskrivning.
- Vi skriver och arbetar aktivt för att skapa branschgemensamma debattartiklar kring Samhällen byggs av vatten under hela året.

Strategiskt insatsområde:

Forskning, innovation och utveckling

Från verksamhetsstrategin: Forskning, innovation och utveckling

En katalysator som bidrar till att kunskapsluckor stängs genom forskning och innovation, samt säkerställer att resultat sprids och omsätts till konkret medlemsnytta.

Insatsområdet ska stärka Svenskt Vattens medlemmar genom att främja innovation, förmågeutveckling och kunskap inom områden prioriterade av medlemmarna. Genom att uppmuntra deltagande i forsknings- och innovationsprojekt med potential att lösa både dagens och framtida utmaningar, bidrar vi till nya kostnadseffektiva lösningar för hållbar vattenhantering.

Vårt engagemang tillsammans med andra aktörer i det nationella innovationsprogrammet Water Wise Societies, syftar till att säkerställa tvärvetenskapliga och behovsstyrd insatser för hela branschen. Ökad inkludering av

ekonomi- och samhällsforskning är exempel på hur vi breddar den tvärvetenskapliga forskningen.

Svenskt Vatten ska fortsatt stödja och samordna de forsknings- och utvecklingskluster som får delar av sin finansiering genom SVU (Svenskt Vatten Utveckling). Klustrens arbete ska vara behovsstyrd och inriktas på resultat med

högre mognadsgrader och användbarheten.

Det är särskilt

angeläget att Svenskt Vatten bidrar till kommunikations- och spridningsinsatser av resultat i högre utsträckning, vilket också stärker möjligheterna för tillämpning av dessa.

Insatsområdet Forskning, innovation och utveckling spelar en viktig roll i kompetensförsörjningen inom branschen, där VA-klustren utgör en betydelsefull komponent. Under perioden görs insatser för att öka nyttan för mindre medlemsorganisationer och för att resultaten tydligt ska stödja de tre dimensionerna i Utblick 2050.

Hur ska framdriften mätas:

- Antal SVU-rapporter.
- Antal medlemmar som deltar i SVU-projekt.
- Utvecklingen av Water Wise Societies.

Inriktning och insatser 2026

Övergripande inriktning 2026

Det svenska forskningslandskapet inom vattenområdet utvecklas just nu snabbt. En ny aktör är innovationsprogrammet Water Wise Societies, som är en omfattande och långsiktig satsning. Samtidigt har Svenskt Vatten antagit en ny forsknings- och innovationsagenda (FoI-agenda) som pekar ut riktningen för åren 2026–2032.

Under 2026 ligger fokus på att stötta medlemmarna i deras vardag – men också på att uppmuntra till ökat engagemang inom FoI.

Svenskt Vatten fortsätter att sprida kunskap, inspirera med goda exempel och skapa forum där erfarenheter kan delas. Implementeringen av branschens nya FoI-agenda kommer att sätta tydlig prägel på årets arbete. Inom Water Wise Societies har Svenskt Vatten två representanter i programkontoret vars uppgift är att fånga upp behov av utveckling och formulera FoI-utlysningar i samarbete med forskningsfinansiärerna. Under 2026 vill vi göra Water Wise Societies och dess insatser mer känt för våra medlemmar och aktivera fler till aktivt deltagande.

Övergripande insatser för 2026

- Implementera branschens FoI-agenda i Svenskt Vattens verksamhet.
- Inspirera medlemmarna att använda FoI-agendan i sin verksamhet.
- Ta fram underlag som underlättar implementeringen av FoI-agendan hos medlemmarna.
- Öka kunskapen om pågående och avslutade FoI-projekt inklusive aggregerad kunskap från framför allt SVU, VA-klustren och Water Wise Societies.
- Utveckla kopplingen mellan aggregerade FoI-resultat och revidering av Svenskt Vattens publikationer.
- Utveckla tävlingen Bästa Examensarbete 2025.

Strategiskt insatsområde:

Kunskapsförmedling

Från verksamhetsstrategin: Kunskapsförmedling

En ledande kunskapsförmedling med ett konkurrenskraftigt utbud och med medlemsnyttan i fokus.

Svenskt Vatten förstärker och utvecklar sin position som den självklara kunskapsförmedlaren inom VA. Detta genom att proaktivt arbeta enligt medlemmarnas behov och efterfrågan i driften av kurs- och konferensverksamheten.

Verksamheten breddas och förstärks genom fördjupade

samarbeten med medlemmar, företagspartners samt aktivt utbyte med strategiska nätverk.

Svenskt Vattens utbildnings- och konferensverksamhet ska bedrivas på affärsmässiga grunder och enligt ett utvecklat värdeerbjudande där medlemmarnas behov står i centrum.

Svenskt Vatten fortsätter att ligga i framkant med fokus på moderna digitala verktyg och tekniska lösningar. Vi fortsätter att utveckla och kvalitetssäkra leveranser av konferenser i egen regi och stärker

vårt varumärke och anseende som kunskapsförmedlare. Sammantaget utvecklar vi ett marknadsarbete med medlemsnytta i harmoni med ekonomisk lönsamhet.

Hur ska framdriften mätas:

- Med hjälp av nya digitala mätverktyg (webben, VASS, kurs- och konferensutvärderingar) kommer medlemsnytta och kundnöjdhet kunna mätas.
- Antal medlemmar som deltar i Svenskt Vattens utbildnings- och konferensverksamhet.

Inriktning och insatser 2026

Övergripande inriktning 2026

Under 2026 kommer övervägande resurser läggas inom verksamhetsområdet utbildning. Våra återkommande konferenser går i cykler och under 2026 kommer vi att genomföra något färre antal konferenser.

Utbildningsbehovet är stort hos våra medlemmar varför utveckling och framtagande av nya kurser är en viktig del av vår affärsutveckling. Under 2026 görs i linje med vår strategi en rejäl satsning av totalt tre nya utbildningar. Val av ämnesområden sker efter noga analys av kursutvärderingar samt i samråd med Svenskt Vattens ämnesexperter.

Svenskt Vattens konferenser spelar fortfarande en viktig roll. Efter analys ser vi att vissa mindre konferenser med fördel kan konsolideras med större konferenser inom samma ämne. Detta kommer att leda till både kostnads- samt tidsbesparingar utan att vi tappar medlemsnyttan.

Förändringsarbetet inom utbildning och konferens är långsiktigt och går hand i hand med Svenskt Vattens arbete med långtidsbudget.

Övergripande insatser för 2026

- Konferens: effektivisera konferensverksamheten utifrån målbild.
- Utbildning: Fortsatt utveckling av formatet mikroutbildningar.
- Utbildning: Utveckla 2–3 nya online-utbildningar.
- Utbildning: Säkerställa revidering av befintliga utbildningar i linje med uppdaterade publikationer.
- Fortsatt utveckling av verktygen Trippus (deltagarhantering) samt Learnifier (läroplattform).
- Större konferenser som genomförs under 2026 är: Kommunikationsforum, Rörnät och Klimat (RÖK), Vattenstämman, NORDIWA Dricks och VA- juridisk konferens.

Strategiskt insatsområde:

Stärkt medlemskraft

Från verksamhetsstrategin: Stärkt medlemskraft

En målbild om en starkare VA-bransch genom kraftsamling och samverkan medför att vi verkar för att Svenskt Vattens medlemmar är aktiva och delaktiga i branschens utveckling.

En väl fungerande samverkan mellan medlemmar lägger grunden för en stark VA-bransch och en samlad röst. Medlemmar stärks genom samverkan i form av kunskaps- och erfarenhetsdelning på både lokal, regional, nationell och internationell nivå beroende på frågeställning.

Svenskt Vatten ska aktivt verka för medlemmars deltagande i gemensamma forskningsprojekt och utvecklingsprojekt. Genom att skapa en gemensam bild i branschen om samhällsuppdraget underlättar vi också kund- och politikerkontakter. Där så är lämpligt ska Svenskt Vatten aktivt stödja och uppmuntra bildandet av större gemensamma VA-organisationer. Som branschorganisation katalyserar Svenskt Vatten medlemmarnas samverkan genom arbete i

kommittéer, branschnätverk, utbildningar, konferenser, seminarier och branschgemensam kommunikation.

Svenskt Vatten ska aktivt söka samarbeten med strategiska partners och andra viktiga aktörer inom branschen såsom myndigheter, nordiska motsvarigheter och EurEau, samt relevanta branschföreningar på nationell nivå. Detta med syfte att synliggöra branschen i det större samhällsperspektivet.

Branschens statistiksystem (VASS) ska fortsatt utvecklas till att stödja medlemmarnas förflyttning inom AI, datahantering och verksamhetsutveckling och Svenskt Vatten ska bistå dem i den utvecklingen. Ett högt deltagande i VASS-undersökningar ska eftersträvas.

Svenskt Vattens publikationer

ska fortsatt förvaltas och utvecklas för att bidra till branscheffektivitet och skapa ledstjärnor för branschen. Det innebär att publikationsutbudet behöver inkludera såväl ekonomiska och juridiska som tekniska områden. Vi ska verka för ett brett, uppdaterat och kunskapsbaserat utbud av publikationer, meddelanden och rapporter.

Att bidra till branschens kompetensförsörjning fortsätter att vara ett viktigt uppdrag för Svenskt Vatten.

Hur ska framdriften mätas:

- Antal kommuner som medverkar i Svenskt Vattens kommittéer och nätverk.
- Antal kommuner mindre än 20 000 som har gemensam organisation med en annan kommun.

Inriktning och insatser 2026

Övergripande inriktning 2026

Svenskt Vattens insatser för att stötta medlemmarna är både brett och djupt. Det är fortsatt viktigt att ha en ständigt pågående dialog med medlemmarna för att kalibrera insatserna så att de stöttar medlemmarnas utveckling och behov. Kapaciteten att klara sitt samhällsuppdrag ser olika ut i landet och medlemmarnas förmåga varierar därmed. Vissa insatser under 2026 kan nämnas helt kort:

- Under året avser Svenskt Vatten att se över hur affärsmodellen för publikationer kan utvecklas så att kunskapen tillgängliggörs på nya sätt till exempel genom en prenumerationslösning där prenumeranten alltid har tillgång till senaste versionen.
- Branschens standardiseringsarbete genomgår en genomlysning under hösten 2025 för att skapa bättre uppföljning och spridning av kunskap i branschen. Att säkerställa att Svenskt Vatten och dess medlemmar deltar där det är relevant att branschen finns representerad.
- Fler medlemsgränssnitt där AI används utvecklas och förbättras, till exempel för att göra sökning i alla SVU-rapporter enklare.

Tre områden beskrivs nedan mer i detalj: kommunikationsarbetet, VASS samt arbetet i kommittéer och nätverk.

Kommunikationsarbetet

Kommunikationsarbetet präglas av en föränderlig samtid. Att balansera mellan att vara en del av utvecklingen och samtidigt stå stadigt när omvärlden rör sig allt snabbare är viktigare än någonsin. Nya metoder och kanaler ställer högre krav på Svenskt Vatten att vara relevant och modern för våra målgrupper. För att möta dessa krav fortsätter utvecklingen av ett digitalt ekosystem – med målet att effektivisera, sortera och mäta effekterna av vår kommunikation. Möjligheten att kommunicera komplexa frågor som taxehöjningar, skyfall och hållbar vattenanvändning har stärkts genom åren. Arbetet framåt kommer fortsatt fokusera på att stärka branschens förmåga att behålla en stark röst, vilket är avgörande för hur vi uppfattas av medlemmar, beslutsfattare och samhället i stort. Svenskt Vattens experter bidrar med förklaringar av komplexa frågor så som investeringsbehov, klimatanpassning och PFAS-nivåer i den offentliga diskursen.

Övergripande insatser för 2026 för kommunikationsarbetet

- Etablera en ny mediebank med funktioner för GDPR- och avtalskontroll, att användas av såväl medlemmar inom de branschgemensamma kommunikationskoncepten och press- och mediakontakter, som Svenskt Vattens medarbetare.
- Vidareutveckla webbplatsen med stöd av datadrivna analyser och därmed bättre förstå användning och interaktion med våra medlemmar/besökare.
- Effektivisera våra processer genom integration av webbplats och Dynamics CRM, VASS och Mediabank.
- Arbeta för att få ut ytterligare effekt av befintligt material samt utveckla förvaltningen av de branschgemensamma kommunikationskoncepten.
- Stödja branschens och Svenskt Vattens budskap-/ och policyarbete gällande riksdagsvalet 2026.
- Identifiera, stärka och utveckla mervärdet av företagspartners för att främja branschens utveckling.
- Återaktivera vårt arbete med Kranmärkt och bli mer proaktiva i vårt arbete med konceptet.
- Genom att ta fram analyser, utveckla idéer och bidra med underlag samt genom press- och webbarbete, medlemsrelationer och möten med politiker stärka Svenskt Vatten och dess medlemmar.

VASS

Genom visualisering av data i VASS (Svenskt Vattens VA-statistik) ges medlemmarna möjlighet att enkelt jämföra svar och nyckeltal med varandra och att se trender över tid. Under 2026 kommer Svenskt Vatten sträva efter att så många kommuner som möjligt svarar på så många undersökningar som möjligt. Svenskt Vatten kommer även kontinuerligt att utvärdera de undersökningar som genomförs för att säkerställa att frågorna är relevanta för Svenskt Vatten och dess medlemmar.

Publikationer är en viktig del för att säkerställa bra kvalitet på såväl arbetsprocesser som teknisk livslängd på anläggningar. Genom att ta fram nya och uppdatera befintliga publikationer stärker Svenskt Vatten medlemmarnas effektivitet genom högre kunskap och ett gemensamt arbetssätt.

Hållbarhetsindex utvecklas till ett verktyg som speglar vad en hållbar va-organisation förväntas klara av under det kommande årtiondet.

Övergripande insatser för 2026 för VASS

- I VASS ta fram funktioner som förenklar och effektiviserar analys och inrapportering av svar på undersökningar.
- Utveckling av Hållbarhetsindex 2.0.

Kommittéer och nätverk

Medlemssamverkan fortsätter att vara ett av Svenskt Vatten fundament för verksamheten. Genom kommittéernas kompetens och insikt i medlemmarnas vardag säkras att insatserna, inspelen, publikationerna och påverkansarbetet ligger i linje med medlemmarnas behov.

Nätverken finns till för medlemmarna och inriktningen styrs av medlemmarnas önskemål. Utbyte av erfarenheter och kunskap gör de fortsatt attraktiva för branschens olika experter och chefspersoner.

Övergripande insatser för 2026 kommittéer och nätverk

En genomlysning av nätverken fortsätter för att säkerställa kontinuitet och flexibilitet. Nätverk som inte längre är aktiva kan på sikt avvecklas.

Alla nätverk ska ha en egen teamsgrupp för att förenkla utbytet av kunskap och erfarenhet. Dokument kan lagras och delas med nätverkens medlemmar.

Strategiskt insatsområde:

Intern förmåga

Från verksamhetsstrategin: Intern förmåga

Att Svenskt Vattens kansli har rätt resurser, rätt personer och förnyar sina arbetssätt är viktigt för att kunna leverera medlemsnytta i dag och i framtiden. Kansliet är kompetensintensivt där flera experter sitter på unika nätverk och kunskaper.

Vi ska aktivt verka för att kompetensväxling och generationsväxling sker på ett strategiskt och ordnat sätt. Det innebär redundans bland experter samt interna resurser för konferenser och utbildningar i egen regi.

En ekonomi i balans där medarbetarnas sammansättning, förmåga och utveckling sätts i centrum. Vi ska aktivt verka för att inkludera nya verktyg som AI där det passar med avseende på intern effektivitet samt extern tillgänglighet och medlemsnytta.

Våra värderingar – mod, glädje och tillit – är utgångspunkten för ett gott arbetsklimat och gemenskap.

Hur ska framdriften mätas:

- Ekonomi i balans över tid och löpande pulsmätningar

Inriktning och insatser 2026

Övergripande inriktning 2026

Under 2026 avser vi fortsätta arbetet med en genomlysning av våra rutiner och processer kring budget, prognos och uppföljning. Genom att förenkla och effektivisera budget- och prognosarbete vill vi stärka samt synliggöra kopplingen mellan verksamhet och ekonomi. Den ekonomiska förståelsen ska öka på bredden genom att uppföljningen förbättras på månads- och tertialnivå.

Vi stärker vårt medarbetarskap och fortsätter utveckla ett tillitsbaserat ledar- och medarbetarskap, bland annat genom insatser tillsammans med extern konsult vid tre tillfällen under året.

Övergripande insatser för 2026

Digitalisering/IT

Nytt CRM i Dynamics upprättas under året och förbereds för möjligheten till kopplingar till andra medlemsrelaterade system såsom Trippus, Vattenbokhandel, Mediabank och 24Seven.

Mediabanken ska förnyas och implementeras i ett nytt system för lättare delning av bilder och material med både medlemmar och andra partners samt för att enklare följa GDPR-lagstiftningen

Ett effektivt och strukturerat nyttjande av Teams där våra "super users" får uppgiften att vidareutbilda övriga organisationen i smarta verktyg att använda.

Ekonomi – styrning och kontroll

Utveckling och framtagande av rapporter för förbättrad ekonomisk uppföljning och planering för såväl medarbetare som ekonomi och ledning.

Löpande rensning och stängning av avslutade projekt, samt minskad användning av projektnummer, för minskat antal fel i redovisning och minskad administration.

HR

Genomförande av grupputveckling av hela kansliet med fokus på gemensamma värderingar, samarbetsytor och våra respektive ansvar och mandat.

Fortsatt löpande arbete med SAM – Systematiskt Arbetsmiljöarbete – med fokus på det psykosociala arbetet. Vi ska fortsätta arbetet med att inrätta förbättrad struktur för effektivare och mindre stressfullt ledande av projekt och ad hoc-uppgifter (utöver det vanliga löpande arbetet), stora som små. Implementering av uppdaterad projektplan (enkel alternativt avancerad) i vilken bland annat beställare respektive en ansvarig ska utses, för tydliggörande av ansvar och mandat.

Övergripande risker

Ekonomiska risker

Avgiftsfinansiering

Vår konferens- och utbildningsverksamhet är avgiftsfinansierad och erbjuder mötesplatser och kompetensutveckling till medlemmar och andra intressenter. Under 2026 bedöms verksamheten fortsätta i ungefär samma omfattning, dock innebär den nya strategin, att hotell och middag inte längre kommer att erbjudas förutom vid vissa undantag, att intäkterna för motsvarande kurser minskar, samtidigt som resultatet ökar något. Andelen online-kurser kommer att öka under året. Intäkter och kostnader varierar något år från år, främst beroende på antalet större konferenser, något som vi ser avspelas i budget och påverkar omsättning. Vidare kommer Svenskt Vatten att satsa på utveckling av nya kurser som kommer att börja generera intäkter under 2027. I vår budget för 2026 har vi försökt göra en realistisk och konservativ bedömning vad gäller intäkter/kostnader för vår konferens- och utbildningsverksamhet. Svenskt Vatten har ett stabilt eget kapital för att hantera eventuella oförutsebara kostnader och likviditeten är god.

Finansiella intäkter

Ränteläget gör att avkastningen på ränteportföljen kommer att minska 2026. Aktiefonderna prognostiseras växa ganska blygsamt och planeras inte att säljas av under 2026 utan återinvesteras och förstärka det egna kapitalet.

Verksamhetsrisker

Personella resurser

Svenskt Vatten är en relativt liten arbetsplats och vår verksamhet är beroende av våra kompetenta medarbetare. Våra medarbetares personliga relationer med politiska företrädare, myndigheter och medlemmar är många gånger starkt förknippad med vår effektivitet. God kompetensväxling och arbetsfördelning vid föräldraledigheter, pensionsavgångar eller andra skiften utgör därmed en risk- och framgångsfaktor.

Verksamhetssystem

Under 2024–25 har vi förnyat vår externa webb och vårt statistiksystem (VASS). Här ligger fokus under 2026 på effekthemtagning och säkra en god förvaltning genom anpassning till medlemmars behov.

Vår övriga systemmiljö är relativt spretig och föråldrad vilket riskerar påverka vår interna och externa effektivitet. Balansen mellan systemutveckling, operativt arbete och tillgängliga utvecklingsresurser är utmanande.

Informationssäkerhet

Svenskt Vatten bedriver inte säkerhetskänslig verksamhet i säkerhetsskyddslagens mening och är tvungen att vidta de säkerhetsåtgärder som följer med den och andra lagstiftningar på området. Det visar den säkerhetsskyddsanalys som gjorts.

Säkerhet, alla aspekter, ligger dock högt på medlemmarnas agenda och det får antas att främmande makt kartlägger, identifierar och testar branschens förmåga att skydda anläggningar, system och leveranskedjor. Att Svenskt Vatten bistår medlemmarna till exempel med grundläggande utbildningar i säkerhet och försöker aktivt påverka beslutsfattare för att få ett ändamålsenligt och hanterbart regelverk, fortsätter att vara en viktig uppgift.

Svenskt Vattens styrelse antog i slutet av 2023 ett beslut om riktlinjer för informationssäkerhet med krav på årlig uppföljning och rapport till styrelsen. Riktlinjerna syftar till att upprätthålla informationssäkerhetsnivån i kansliets eget arbete. Vår verksamhet bedrivs genom många externa kontakter, varför god hygien är viktigt i vår IT-säkerhet med regelbunden kunskapshöjning hos medarbetarna.

Svenskt
Vatten